

Η «επανάσταση» της Τ/κύπριας και το Ισλάμ

> Τρομοκρατεί ο τουρκικός τρόπος ζωής και οι συμπεριφορές έναντι των γυναικών

Η Τουρκοκύπρια βλέπει τον εαυτό της πιο κοντά στην Ευρώπη και απορρίπτει ασυζητητί την οπισθοδρομικότητα που επικρατεί στην Τουρκία και σε άλλες ισλαμικές χώρες. Αντιτίθεται με πάθος και πείσμα στα ξενόφερτα -από τις υποανάπτυκτες περιοχές της Τουρκίας- ήθη και έθιμα. Σπουδάζει στα πανεπιστήμια των κατεχομένων και του εξωτερικού και έχει όλα εκείνα τα προσόντα που απαιτούνται για να διεκδικήσει μια θέση σε κέντρα λήψης αποφάσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής το 45,3% του πληθυσμού των κατεχομένων αποτελούν οι γυναίκες. Συνολικά 108.711 είναι αναλφάβητες, 101.402 έχουν αποφοιτήσει από κάποιο σχολείο, 11.760 είναι πτυχιούχοι πανεπιστημίων με τις 1.674 να είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου. Η φαλ-

Σε παλαιότερη έρευνα που διενήργησαν ψυχολόγοι με δείγμα 500 γυναικών ηλικίας 13 μέχρι 65 ετών, διαφάνηκε ότι μεγάλος αριθμός γυναικών είναι θύμα σεξουαλικής και ψυχολογικής βίας

λοκρατούμενη κοινωνία των κατεχομένων της στερεί τη μόρφωση σε μεγάλο βαθμό. Οι οργανωμένες γυναίκες των κατεχομένων με προσπάθειες και αγώνες απέβαλαν τον ανατολίτικο χαρακτήρα που κάποιον, για δικούς του λόγους και συμφέροντα, θέλησαν να της επιβάλουν. Πέτυχαν σε μεγάλο βαθμό να σπάσουν τα δεσμά και να αποκτήσουν ελευθερία στην προσωπική τους ζωή χωρίς να είναι υποχρεωμένες από τους συζύγους τους να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις επιταγές του ισλαμικού τρόπου ζωής με μαύρες φούστες μέχρι τον αστραγάλο και να φέρουν την παραδοσιακή μαντίλα. Σέβονται και δεν φοβούνται τους συζύγους τους όπως οι εκ Τουρκίας γυναίκες, οι οποίες υπομένουν τον ξυλοδαρμό από τον «αφέντη», από τον πρώτο μήνα του γάμου, ακόμη και κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης. Εξάλλου και ο Τουρκοκύπριος σύζυγος δεν θα συμπεριφερόταν κατ' αυτόν τον τρόπο στη σύζυγό του λόγω άλλης κουλτούρας.

Το ότι έχουν γίνει κάποια βήματα, δεν σημαίνει ότι όλα πλέον κυλούν ομαλά και ρόδινα στα κατεχόμενα. Σε παλαιότερη έρευνα που διενήργησαν οι ψυχολόγοι Μεχμέτ Τσακιτζί, Σελμά Ντουςουνμέζ και Εμπρού Τχασκιτζί, με δείγμα 500 γυναικών ηλικίας 13 μέχρι 65 ετών, διαφάνηκε ότι μεγάλος αριθμός γυναικών είναι θύμα σεξουαλικής και ψυχολογικής βίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των κρουσμάτων βίας, εντοπίστηκε στην Καρπασία όπου διαμένουν κυρίως έποικοι. Σύμφωνα με την έρευνα, κατά το 2011 καταγγέθηκαν 78 περιπτώσεις άσκησης βίας εναντίον γυναικών.

Λειτουργού του «καταφυγίου γυναικών» (από 22/2/2013 τέθηκε σε λειτουργία η τηλεφωνική γραμμή ΑΛΟ 183 που προσφέρει βοήθεια στις γυναίκες που βρίσκονται αντιμέτωπες με τη βία και χειροδικία) επισκέφθηκαν διάφορα χωριά της υπαίθρου και ενημέρωσαν τις γυναίκες για τις υπηρεσίες που προσφέρει το καταφύγιο.

Σύμφωνα με το τουρκοκυπριακό περιοδικό POLI ο αριθμός των γυναικών που δέχονται τη σωματική και ψυχική βία στα κατεχόμενα, είναι πολύ μεγαλύτερος από όσο μπορεί να διανοηθεί άνθρωπος και γίνεται αναφορά στους «νόμους» του ψευδοκράτους οι

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Η Τουρκία ουδέποτε έπαυσε να βλέπει την Ευρώπη ως τον χώρο που πιστεύει ότι ανήκει, χωρίς όμως να αναλογιστεί το τι πράττει η ίδια για να ενταχθεί στους κόλπους της και να βρεθεί μεταξύ των πολιτισμών λαών της ηπείρου. Για να αποδείξει ότι έχει αποβάλει τον μανδύα οπισθοδρομικής χώρας, της χώρας των ταμπού, του συντηρητισμού και της προκατάληψης, έτοιμη να κτυπήσει την πόρτα της Ευρώπης, ανέδειξε πρωθυπουργό μια γυναίκα, την Τανσού Τσιλέρ, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι έγιναν επαναστατικές αλλαγές στο φεμινιστικό κίνημα της χώρας ή ότι η γυναίκα πέτυχε να απαλλαγεί από την πατριαρχική κοινωνία. Αν στα κατεχόμενα ο διαχωρισμός της γυναίκας αφορά την κυπριακή της καταγωγή και τη συγκρίνουμε με την καταγόμενη από την Τουρκία γυναίκα, στην Τουρκία ο διαχωρισμός αυτός γίνεται μεταξύ των γυναικών των μεγαλουπόλεων (Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Άγκυρα, Άδανα...) με αυτών της υπαίθρου. Η πρώτη είναι μοντέρνα, επιχειρηματίας, μορφωμένη. Η δεύτερη, σε μεγάλο ποσοστό είναι αναλφάβητη, αναγκάζεται να δεχτεί στην αυτή στέγη και τη δεύτερη ή και τρίτη σύζυγο του συζύγου της. Οι λόγοι τιμής την οδηγούν στον τάφο. Το διαζύγιο δεν είναι τρόπος ξεπλύματος της τιμής. Πριν από χρόνια άνοιξε στην Άγκυρα τις πύλες της Ν' Εκθεση Θρησκευτικών Εκδόσεων με συμμετοχές από Άγκυρα και Κωνσταντινούπολη. Εντύπωση προκάλεσε η «Εγκυκλοπαίδεια για τη γυναίκα» (συγγραφείς Ajim – Mustafa Uysal) όπου περιγράφεται ο τρόπος ξυλοδαρμού της (μαστιγώμα με ειδικό μαστίγιο - αποφυγή του μαστιγώματος στο ίδιο σημείο), σε ποιες περιπτώσεις επιτρέπεται (ανυπακοή στον άνδρα, σπατάλη περιουσίας...)

Μαντίλα με υπογραφή Πιέρ Καρντέν

ΤΑ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΑ κινήματα της χώρας αντιμετωπίζουν δύο μέτωπα. Το ένα αφορά το στενό οικογενειακό περιβάλλον, το δεύτερο και πιο σημαντικό είναι η αντιφεμινιστική εκστρατεία κάποιων παραγόντων που ασκούν επιρροή στα λαϊκά στρώματα. Προτού αναλάβει την εξουσία, ο νυν πρωθυπουργός Ταγίπ Ερντογάν είχε δηλώσει: «Θα καλύψουμε το πρόσωπο και το κεφάλι της Τουρκάλας με μαντίλα που θα φέρει την υπογραφή του Πιέρ Καρντέν». Σήμερα ο Ερντογάν δηλώνει: «Γυναίκα χωρίς μαντίλα είναι σπίτι χωρίς κουρτίνες. Τέτοια σπίτια προορίζονται ή για ανοικίαση ή για πώληση». Συνάδελφός του, του ισλαμικού κόμματος, δήλωσε:

«Η γυναίκα θα πρέπει να στερηθεί όλα όσα απλόχερα της προσφέρουν οι νόμοι της Πολιτείας. Θα πρέπει να αρκεστεί στους νόμους της ισλαμικής θρησκείας». Ο πρόεδρος της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης Τζεμίλ Τσιτσέκ δήλωσε στο παρελθόν: «Το φλερτ ισοδυναμεί με πορνεία». Επί πρωθυπουργίας και προεδρίας Τουρκοκύπριου Οζάλ έγιναν κάποια βήματα στη χειραφέτηση της Τουρκάλας και αυτό οφείλεται στη σύζυγό του Σεμρά, η οποία αιφντούσε το πρωτόκολλο και είδαμε σε πολλές φωτογραφίες της να καπνίζει

πούρα, να φιλά τον Οζάλ στο στόμα, να φωτογραφίζεται με ομοφυλόφιλους τραγουδιστές και να καταναλώνει οινοπνευματώδη ποτά. Με τη βοήθεια του συζύγου της και συζύγων άλλων επωνύμων, ίδρυσε το «Ίδρυμα για την ενίσχυση και αναγνώριση της Γυναίκας» με στόχο να καταπολεμήσει τα ταμπού και να περιορίσει τις υπέρμετρες εξουσίες του αφέντη-συζύγου. Η γυναίκα στην Τουρκία βρίσκεται, σαφώς, σε καλύτερη μοίρα από ό,τι στο Αφγανιστάν, Ιράν, Σαουδική Αραβία (ισλαμιστής θεολόγος στην Αίγυπτο απαγορεύει στις γυναίκες να αγγίζουν μπάνανες, κολοκυθάκια, αγγουράκια. Στη Σαουδική Αραβία απαγορεύεται στις γυναίκες το δικαίωμα της άσκησης, ενώ σύμφωνα με τον θρησκευτικό σείχη Χαντάμ οι γυναίκες θα πρέπει να κυκλοφορούν στους δρόμους με καλυμμένο το ένα μάτι με τη μαντίλα καθ' ό,τι τα δύο μάτια ερεθίζουν τους άντρες). Έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι από το 1934 (οι πρώτες γυναίκες εξασφάλισαν έδρα στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση το 1935) όταν ευρωπαϊκές χώρες αρνούσαν ακόμη την ψήφο στον γυναικείο πληθυσμό (Γαλλία 1944, Ιταλία 1945, Βέλγιο 1948, Ελλάδα 1951).

οποίοι θωρούν τη βία ως ενδοοικογενειακή υπόθεση. Αρκετές γυναικείες οργανώσεις, σύνδεσμοι, σωματεία λειτουργούν στα κατεχόμενα (ένωση γυναικών, γυναικείο κίνημα για την ειρήνη και την ομοσπονδιακή λύση, ένωση εργαζομένων γυναικών, συμβούλιο γυναικών, κέντρο έρευνας για τη γυναίκα, σύνδεσμος γυναικών πτυχιούχων πανεπιστημίων κ.λπ.). Τα μέλη τους, με πορείες και

συζητήσεις, απαιτούν ίσα δικαιώματα ενώ επικρίνουν τους πολιτικούς επειδή για μισό περίπου αιώνα δεν έκαναν τα απαιτούμενα βήματα για επίλυση του Κυπριακού, καταδικάζουν τη φτώχεια και πείνα, την εκμετάλλευση του μόχθου, τη μετανάστευση και κυρίως το εμπόριο λευκής σαρκός που διενεργείται υπό την ανοχή του «κράτους». Το δραστήριο «Φεμινιστικό Εργαστήρι» που

ιδρύθηκε το 2008, πραγματοποίησε αρκετές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας με τα μέλη του να προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η ισότητα των δύο φύλων είναι τόσο σοβαρή όσο και το Κυπριακό. Η ισομισθία αντρών-γυναικών βρίσκεται στα χαρτιά με αποτέλεσμα πολλές γυναίκες να προτιμούν να παραμένουν στο σπίτι και να ασχολούνται με τη φροντίδα των παιδιών. Καμιά ψευδοκυβέρνηση δεν ενδια-

φέρθηκε για ενεργοποίηση του αδρανούς γυναικείου εργατικού δυναμικού, κάτι που σχετίζεται με την ανεργία που μαστίζει τα κατεχόμενα και επιδεινώνεται με την παρουσία χιλιάδων λαθραίων εργατών. Παρά τα σημαντικά βήματα που έκανε η γυναίκα των κατεχομένων για επαγγελματική και οικονομική ανεξαρτησία, γεγονός παραμένει ότι ο επιχειρηματικός κόσμος βρίσκεται στα χέρια των ανδρών. Στη λεγόμενη δημόσια υπηρεσία, στο νοσηλευτικό προσωπικό και την εκπαίδευση βλέπουμε να υπερισχύει το γυναικείο φύλο, κάτι που δεν συμβαίνει στις διευθυντικές θέσεις της «κρατικής μηχανής» και το «κοινοβούλιο». Σε σύνολο 50 εδρών της ψευδοβουλής ο αριθμός των γυναικών είναι μόλις τέσσερις (Σεριφέ Ουνβερντί -ΚΕΕ- «υπουργός» Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αφέτ Οζτζαφέρ -ΚΕΕ, Φαρμά Εκένογλου -ΡΤΚ, Σεμπέλ Σιπέρ -ΡΤΚ). Σε μεγάλη δημοσκοπήση της γνωστής εταιρείας Καντέμ (Μάρτιος 2012) το 68% των γυναικών υποστηρίζει την ποσόστωση γυναικών στα ψηφοδέλτια των κομμάτων. Υπάρχει και ένα ποσοστό που θεωρεί κάτι τέτοιο προβλητικό για το γυναικείο φύλο και το απορρίπτει.

Θλιβερές πρωτίες για την Άγκυρα

Σε φύλλο της Σαμπάχ Κωνσταντινούπολης με τίτλο «Γίναμε ρεζίλι» διαβάζουμε: Σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε η Washington Post σε διάφορες χώρες για τη συμπεριφορά των ανδρών απέναντι στις συζύγους τους, πρώτη στον πίνακα για ανάρμοστη, προσβλητική, ταπεινωτική συμπεριφορά έρχεται η Τουρκία με ποσοστό 58% και ακολουθεί το Μπαγκλαντές με 47%.

Σε έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ μεταξύ 115 κρατών, η Τουρκία καταλαμβάνει την 105η θέση από απόψεως ίσων ευκαιριών για τα δύο φύλα στην οικονομική ζωή του τόπου, τη μόρφωση, την ανέλιξη κ.λπ. Σύμφωνα με την έκθεση του Οικονομικού αυτού Φόρουμ για

τα ανθρώπινα δικαιώματα (2012), η Τουρκία καταλαμβάνει την 122η θέση από σύνολο 135 κρατών. Βρίσκεται 12η από το τέλος παρά με τις Αλγερία, Υεμένη, Πακιστάν, ενώ σε καλύτερη μοίρα βρίσκονται τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Κιργισία, το Μπαγκλαντές, το Ιράν, η Αιθιοπία. Ακόμη δεν στέγνωσε το μελάνι από τη μεγάλη εκστρατεία των τουρκικών ΜΜΕ για να προτρέψουν και πείσουν τους γονείς να συγκατατεθούν και να στείλουν τα κορίτσια τους σε σχολείο αφού το πρόνιο αυτό είχαν μόνο τα αγόρια, με εκατομμύρια κορίτσια να παραμένουν αναλφάβητα, με την ηλικία του γάμου τους να κυμαίνεται μεταξύ 14-16 ετών.